

Ako získať živnostenské oprávnenie

Základnou právnou normou, ktorá upravuje podmienky živnostenského podnikania je zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len živnostenský zákon) www.minv.sk/?zivnostenske-podnikanie.

Živnosťou v zmysle živnostenského zákona je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených živnostenským zákonom.

I. Všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti:

- a/ dosiahnutie veku 18 rokov,
- b/ spôsobilosť na právne úkony,
- c/ bezúhonnosť.

Ohlasovacie živnosti sú živnosti, ktoré sa pri splnení určených podmienok môžu prevádzkovať na základe ohlásenia.

Rozdelenie ohlasovacích živností:

- **voľné**, ak nie je ako podmienka prevádzkovania živnosti ustanovená odborná spôsobilosť,
- **remeselné**, ak je podmienkou prevádzkovania živnosti odborná spôsobilosť získaná vyučením v odbore alebo iným spôsobom v zmysle živnostenského zákona, jednou z náhradných foriem preukazovania odbornej spôsobilosti u remeselných živností je osvedčenie o čiastočnej kvalifikácii alebo osvedčenie o úplnej kvalifikácii podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- **viazané**, ak je podmienkou prevádzkovania živnosti odborná spôsobilosť uvedená v prílohe č. 2 živnostenského zákona.

Ak podnikateľ nespĺňa podmienky odbornej spôsobilosti, je povinný ustanoviť **zodpovedného zástupcu**, ktorý tieto podmienky spĺňa.

II. Náležitosti ohlásenia živnosti

Pre vydanie živnostenského oprávnenia (osvedčenie) je príslušný živnostenský úrad podľa trvalého bydliska fyzickej osoby (FO) alebo sídla právnickej osoby (PO). Fyzická osoba sa pri ohlásení živnosti preukazuje **občianskym preukazom**.

Preukazom živnostenského oprávnenia je:

- a/ osvedčenie o živnostenskom oprávnení, do vydania osvedčenia o živnostenskom oprávnení rovnopis ohlásenia s preukázaným doručením,
- b/ výpis zo živnostenského registra.

Oprávnenie prevádzkovať ohlasovaciu živnosť vzniká najskôr dňom ohlásenia, ak sú splnené všetky náležitosti ohlásenia živnosti v zmysle živnostenského zákona, t.j. ak žiadateľ:

- 1/ vyplní **formulár pre fyzickú osobu** alebo **právnickú osobu**, a to buď osobne na Okresnom úrade Banská Bystrica, odbore živnostenského podnikania (JKM), poštou alebo elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom,

- výpis z registra trestov zabezpečí **živnostenský úrad bezplatne** /pre štátnych občanov SR/, po uvedení všetkých potrebných údajov v predmetnom formulári,
- fyzická osoba uvedie údaje potrebné na registráciu u správcu dane, ako aj údaje na splnenie oznamovacej povinnosti daňovníka podľa osobitných predpisov,
- fyzická osoba uvedie údaje potrebné na prihlásenie do systému povinného zdravotného poistenia, ako aj údaje na splnenie oznamovacej povinnosti platiteľa poistného,
- právnická osoba môže uviesť údaje na registráciu u správcu dane, ako aj údaje na splnenie oznamovacej povinnosti daňovníka podľa osobitných predpisov,

2/ uhradí správny poplatok na voľnú živnosť, remeselnú alebo viazanú živnosť podľa **sadzovníka správnych poplatkov** (v dokumentoch na stiahnutie) v zmysle zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, (ďalej zákon o správnych poplatkoch). Správny poplatok sa vyberá za každý predmet podnikania.

3/ predloží doklady preukazujúce odbornú spôsobilosť, okrem voľných živností.

V prípade ustanovenia zodpovedného zástupcu fyzickej osoby a právnickej osoby uvedú v ohlásení aj osobné údaje a rodné číslo osoby ustanovenej za zodpovedného zástupcu. V tom prípade je k ohláseniu živnosti potrebné doložiť aj **súhlas** a vyhlásenie zodpovedného zástupcu na ustanovenie do funkcie.

Ak adresa miesta podnikania fyzickej osoby je odlišná od bydliska, podnikateľ preukáže oprávnenie užívať nehnuteľnosť, ktorú uviedol ako miesto podnikania.

(§ 2 ods. 3 Obchodného zákonníka - sídlom právnickej osoby a miestom podnikania fyzickej osoby je adresa, ktorá je ako sídlo alebo miesto podnikania zapísaná v obchodnom registri alebo živnostenskom registri, alebo v inej evidencii ustanovenej osobitným zákonom. Právnická osoba alebo fyzická osoba musí preukázať, že má k nehnuteľnosti alebo jej časti, ktorej adresa je ako jej sídlo alebo miesto podnikania zapísaná v obchodnom registri alebo v živnostenskom registri, alebo v inej evidencii ustanovenej osobitným zákonom, vlastnícke právo alebo užívacie právo, ktoré užívanie nehnuteľnosti alebo jej časti ako sídla alebo miesta podnikania nevylučuje, alebo písomný súhlas vlastníka nehnuteľnosti alebo jej časti s úradne osvedčeným podpisom alebo písomný súhlas väčšiny podielových spoluvlastníkov nehnuteľnosti alebo jej časti, ak ide o podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti alebo jej časti počítanej podľa veľkosti ich podielov, s úradne osvedčenými podpismi so zápisom nehnuteľnosti alebo jej časti ako sídla alebo miesta podnikania do obchodného registra, živnostenského registra alebo inej evidencie ustanovenej osobitným zákonom; to neplatí, ak právo na užívanie nehnuteľnosti alebo jej časti ako sídla alebo miesta podnikania vyplýva z katastra nehnuteľností.)

III. Vydanie živnostenského oprávnenia

Ak sú splnené všetky podmienky ohlásenia živnosti, živnostenský úrad vydá osvedčenie o živnostenskom oprávnení najneskôr do 3 pracovných dní odo dňa, keď mu bolo doručené ohlásenie živnosti a výpisy z registra trestov.

➤ **Na jednom osvedčení môže byť uvedených viac predmetov podnikania.**

IV. Zmeny

Podnikateľ je povinný **oznámiť** príslušnému živnostenskému úradu všetky **zmeny a doplnky**, týkajúce sa údajov a dokladov ustanovených na ohlásenie živnosti a predložiť o nich doklady **do 15 dní** od vzniku týchto zmien. Oznámenie nového predmetu podnikania nie je zmenou údajov uvedených v ohlásení, ale novým ohlásením.

Povinnosť podnikateľa sa nevzťahuje na údaje a doplnky, týkajúce sa údajov a dokladov ustanovených na ohlásenie živnosti, ktoré podnikateľ oznamuje do obchodného registra (§ 49 ods. 4 živnostenského zákona).

V. Pozastavenie prevádzkovania živnosti

Živnostenský úrad miestne príslušný môže :

- z vlastného podnetu alebo iného podnetu živnostenské oprávnenie pozastaviť, prípadne pozastaviť prevádzkovanie živnosti v prevádzkarni, ktorá je v jeho územnej pôsobnosti, ak podnikateľ závažným spôsobom porušuje podmienky ustanovené živnostenským zákonom alebo inými osobitnými predpismi,
- na základe oznámenia podnikateľa **pozastaviť** prevádzkovanie živnosti.

Účinky pozastavenia živnostenského oprávnenia nastávajú dňom nasledujúcim po dni doručenia oznámenia o pozastavení živností živnostenskému úradu, alebo ak je v oznámení uvedený neskorší deň, týmto dňom.

VI. Zánik a zrušenie živnostenského oprávnenia

Živnostenské oprávnenie zaniká:

- a) smrťou fyzickej osoby (živnostníka), ak nepokračujú v živnosti dedičia alebo správca dedičstva;
- b) zánikom právnickej osoby,
- c) uplynutím času, ak živnostenské oprávnenie bolo vydané na určitý čas,
- d) rozhodnutím živnostenského úradu o zrušení živnostenského oprávnenia,
- e) ak to ustanoví osobitný zákon,
- f) uplynutím lehoty povoleného prechodného alebo trvalého pobytu podnikateľa alebo jeho zrušením,
- g) dňom uvedeným v oznámení o ukončení podnikania.

Úmrtím fyzickej osoby (živnostníka) nezaniká jeho živnostenské oprávnenie, ak v prevádzkovaní živnosti pokračuje pozostalý manžel alebo iné oprávnené osoby.

Ak v oznámení nie je uvedený neskorší deň, živnostenské oprávnenie zanikne dňom nasledujúcim po dni doručenia oznámenia o ukončení podnikania živnostenskému úradu.

Ohlásenie ukončenia podnikania možno vziať späť najneskôr v deň, ktorý predchádza dňu zániku živnostenského oprávnenia.

Živnostenský úrad **zruší** živnostenské oprávnenie, ak

- a) podnikateľ už nespĺňa všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti, a to bezúhonnosť a spôsobilosť na právne úkony,
- b) nastanú prekážky z dôvodu konkurzu a núteného vyrovnania (§ 8 ods. 1 až 3 živnostenského zákona),
- c) podnikateľ pri prevádzkovaní živnosti poruší podmienky alebo povinnosti určené zákonom ako osobitne závažné,
- d) Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky podá podnet podľa osobitného predpisu,
- e) Slovenská obchodná inšpekcia podá podnet podľa osobitného predpisu,
- f) Úrad pre reguláciu hazardných hier podá podnet podľa osobitného predpisu.

Živnostenský úrad **môže**

- a) z vlastného podnetu alebo iného podnetu živnostenské oprávnenie na jednu živnosť alebo viac živností **zrušiť**, ak podnikateľ závažným spôsobom porušuje podmienky ustanovené živnostenským zákonom alebo inými osobitnými predpismi,
- b) z vlastného podnetu alebo iného podnetu živnostenské oprávnenie na jednu živnosť alebo viac živností zrušiť, ak podnikateľ nezačal prevádzkovať živnosť v lehote **dlhšej ako dva roky** od vzniku živnostenského oprávnenia, alebo **ak bez pozastavenia prevádzkovania živnosti prestane prevádzkovať živnosť na dobu dlhšiu ako dva roky**.

Osoba, ktorej sa živnostenské oprávnenie zrušilo z dôvodov, že podnikateľ pri prevádzkovaní živnosti poruší podmienky alebo povinnosti určené zákonom ako osobitne závažné alebo ak podnikateľ závažným spôsobom porušuje podmienky ustanovené živnostenským zákonom alebo inými osobitnými predpismi môže ohlásiť živnosť najskôr **po uplynutí troch rokov** od právoplatnosti rozhodnutia o zrušení živnostenského oprávnenia.

VII. Živnostenský register

Živnostenský register tvorí súbor určených údajov o podnikateľoch a člení sa na :

- verejnú časť,
- neverejnú časť.

Každý má právo vyžadovať od živnostenského úradu výpis z verejnej časti registra. Ak vo verejnej časti registra určitý zápis nie je, živnostenský úrad vydá o tom na požiadanie potvrdenie.

Ak živnostenský zákon neustanovuje inak, údaje z neverejnej časti registra možno poskytnúť iba fyzickej osobe, ktorej sa údaje týkajú.

Na požiadanie možno fyzickej osobe, ktorej sa údaje týkajú, vydať prehľad zapísaných údajov obsahujúci informácie o údajoch platných v deň jeho vydania a informácie o zapísaných, ale v deň jeho vydania už neplatných údajoch. O výpis zo živnostenského registra možno požiadať na každom živnostenskom úrade bez ohľadu na trvalé bydlisko fyzickej osoby alebo sídlo právnickej osoby.

Vydanie výpisu zo živnostenského registra je spoplatnené sumou vo výške 3 € podľa zákona o správnych poplatkoch.

VIII. Výpis z obchodného registra

S účinnosťou od 1.9.2014 vydávajú živnostenské úrady výpisy z Obchodného registra Slovenskej republiky ako výstup z informačného systému Obchodný register v postavení osvedčujúcej osoby.

Takýto výpis z obchodného registra je rovnocenný vrátane všetkých právnych účinkov s výpisom z obchodného registra SR vydaného obchodným registrom.

Vyhotovenie výpisu z obchodného registra je spoplatnené správnym poplatkom vo výške 4 € podľa zákona o správnych poplatkoch.

IX. Výpis z registra účtovných závierok

S účinnosťou od 1.1.2015 vydávajú živnostenské úrady kópiu dokumentu alebo časti dokumentu z Registra účtovných závierok v postavení osvedčujúcej osoby.

Účtovná jednotka (napr. podnikateľ) môže o kópiu dokumentu alebo časti dokumentu, ktoré sa jej týkajú požiadať *osobne* na Okresnom úrade.

Vyhotovenie kópie dokumentu uloženého v registri účtovných závierok je spoplatnené správnym poplatkom vo výške 0,33 € za každú aj začatú stranu, najmenej 1,50 € a potvrdenie o tom, že určitý dokument nie je uložený v registri účtovných závierok vo výške 3 €.

Kópia dokumentu alebo časti dokumentu vydaného z Registra účtovných závierok je rovnocenná vrátane všetkých právnych účinkov s dokumentom alebo časťou dokumentu uloženého v Registri účtovných závierok a je opatrená osvedčovacou doložkou OÚ, ktorá potvrdzuje doslovnú zhodu s údajmi uvedenými v informačnom systéme Registra účtovných závierok ku dňu vyhotovenia kópie uloženého dokumentu alebo časti dokumentu povinnej osoby.

X. Zahraničné osoby

Fyzická osoba s bydliskom alebo právnická osoba so sídlom mimo územia Slovenskej republiky (ďalej len "**zahraničná osoba**") môže na území Slovenskej republiky prevádzkovať živnosť za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu ako slovenská fyzická osoba alebo slovenská právnická osoba, ak zo živnostenského zákona alebo z iného osobitného predpisu nevyplýva niečo iné.

Pre zahraničnú osobu je príslušným živnostenský úrad podľa **adresy miesta činnosti podniku zahraničnej osoby** alebo **adresy miesta činnosti organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby**. Ak je na území Slovenskej republiky zriadených niekoľko organizačných zložiek podniku zahraničnej osoby, príslušnosť živnostenského úradu sa riadi podľa voľby zahraničnej osoby.

Okresný úrad, odbor živnostenského podnikania vydá živnostenské oprávnenie pre všetky zahraničné osoby bez rozdielu, či ide o subjekty z krajín EÚ, alebo z tretích krajín.

- A) členské štáty Európskej únie: 28 štátov, a to:** *Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Cyprus, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko (od 1.5.2004), Slovinsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko, Veľká Británia, Chorvátsko,*
- B) členské štáty Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP): 28 štátov EÚ + 3** (*Lichtenštajnsko, Island, Nórsko*),
- C) členské štáty EÚ, EHP a Švajčiarskej konfederácie: 28 štátov EÚ + 3 + 1**
- D) členské štáty Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD): z 28 štátov EÚ len 21 štátov EÚ, a to:** *Belgicko, Česká republika, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Luxembursko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Španielsko, Švédsko, Taliansko, Slovinsko, Estónsko, Lotyšsko*
+ 14 štátov mimo EÚ, a to: *Austrália, Island, Japonsko, Kanada, Južná Kórea, Mexiko, Nórsko, Nový Zéland, Švajčiarsko, Turecko, USA, Veľká Británia, Izrael, Chile*
- E) Tretie krajiny: všetky ostatné, napr.:** *najčastejšie sa vyskytujúce Vietnam, Čína, Ukrajina, Rusko, Srbsko a pod.*

Zahraničná fyzická osoba, resp. právnická osoba môže podnikat' prostredníctvom:

- **podniku zahraničnej osoby** (ak ZO nepodniká v zahraničí, alebo podniká v inom predmete podnikania),
- **organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby** (ak ZO podniká v zahraničí v rovnakom predmete podnikania ako hodlá na území SR).

V nadväznosti na to je povinná ustanoviť:

- a) **vedúceho podniku zahraničnej osoby**

b) vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby.

Zahraničné právnické osoby (podniky a organizačné zložky podniku) sú **povinné zapisovať sa do obchodného registra.**

Cudzinci sú povinní predkladať **doklady o bezúhonnosti** vydané v zahraničí, resp. po splnení určitých podmienok dokladom vydaným Generálnou prokuratúrou SR na vlastnú žiadosť podnikateľa.

Výpis z registra trestov sa vyžaduje za osobu **vedúceho podniku** zahraničnej osoby alebo **vedúceho organizačnej zložky** podniku zahraničnej osoby (nie za osobu, ktorá je jej štatutárnym orgánom).

Zahraničné osoby sú povinné preukazovať **právny titul užívania miesta** činnosti podniku zahraničnej osoby alebo organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby.

Fyzické osoby s trvalým pobytom v zahraničí alebo právnické osoby so sídlom v zahraničí uvedú aj svojho splnomocnenca v tuzemsku pre doručovanie.

XI. Osvedčenia o povahe a dĺžke praxe v činnostiach, ktoré sú živnosťou

Živnostenský úrad vydáva doklad o povahe a dĺžke praxe v činnostiach, ktoré sú živnosťou - **“Osvedčenie o povahe a dĺžke praxe“.**

Tento doklad je určený výlučne na použitie v zahraničí a výlučne pre fyzické osoby.

Pre účely podnikania v SR (napr. pre potreby zrušenia zodpovedného zástupcu) je potrebné rozhodnutie o uznaní praxe vydané Ministerstvom vnútra SR, odborom živnostenského podnikania, Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29.

V **žiadosti** je potrebné uviesť **predmet podnikania** (u samostatne zárobkovo činných osoby - SZČO) alebo predmet **činnosti** (napr. manažéra, zamestnanca), na ktorý žiadateľ požaduje vydanie osvedčenia.

K žiadosti je potrebné predložiť:

1/ ak ide o SZČO (podnikateľa):

Originál živnostenského oprávnenia alebo výpis zo živnostenského registra, originály faktúry (za každý rok minimálne štyri – po štvrtrokoch) alebo iné obchodné dokumenty (originály), napr. zmluvy o diele, denné a mesačné výkazy obrátov platiteľa dane z pridanej hodnoty, bloky z elektronickej registračnej pokladne po jednotlivých mesiacoch (napr. pri pohostinskej činnosti).

2/ ak ide o manažéra:

originál dokladu preukazujúceho získanú prax, napr. mandátnu zmluvu, pracovnú zmluvu, dohodu o pracovnej činnosti. V potvrdení o praxi je potrebné prax uviesť dátumovo **od – do** (napr. od 1.1.1999 do 31.12.2005 a nie iba 6 rokov).

Manažérom je fyzická osoba, ktorá organizuje, vykonáva, kontroluje a zodpovedá za riadiacu, personálnu a finančnú činnosť v regulovanom povolani ako

1. manažér podniku alebo manažér organizačnej zložky podniku,
2. zástupca majiteľa alebo zástupca manažéra podniku, ak je s týmto postavením spojená zodpovednosť rovnocenná zodpovednosti zastupovaného majiteľa alebo manažéra, alebo
3. zamestnanec v riadiacom postavení s povinnosťami obchodnej povahy alebo technickej povahy a so zodpovednosťou za jedno oddelenie alebo viac oddelení podniku.

3/ ak ide o zamestnanca:

originál dokladu preukazujúceho získanú prax, napr. pracovnú zmluvu, dohodu o pracovnej činnosti a *doklad o predchádzajúcom vzdelaní.*

Súčasťou podania žiadosti je aj úhrada správneho poplatku vo výške 6 €.

XII. Činnosť vykonávaná úsekom kontroly:

Zákonom č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov došlo od 1.10.2013 okrem iných zmien aj k zmene miestnej príslušnosti pri vykonávaní živnostenských kontrol v zmysle zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor živnostenského podnikania (ako okresný úrad v sídle kraja) je príslušný na vykonávanie živnostenských kontrol v rámci Banskobystrického kraja v okresoch: Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Brezno, Detva, Krupina, Lučenec, Poltár, Revúca, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Zvolen, Žarnovica, Žiar nad Hronom.

Živnostenský úrad na úseku živnostenskej kontroly:

1. vykonáva kontrolu dodržiavania podmienok a povinností, ktoré pre podnikateľov vyplývajú zo živnostenského zákona a z osobitných predpisov, ak sa vzťahujú na živnostenské podnikanie a vyhotovuje príslušnú dokumentáciu z kontrolnej činnosti,
2. v ustanovených prípadoch porušenia osobitných predpisov spíše záznam, ktorý odovzdá alebo doručí podnikateľovi a dotknutému orgánu štátnej správy,
3. spolupracuje s osobitnými orgánmi kontroly, inšpekcie a dozoru a ostatnými orgánmi štátnej správy pri kontrole dodržiavania podmienok a povinností podnikateľov pri prevádzkovaní podnikateľskej činnosti,
4. rozhoduje najmä o
  - uložení pokuty fyzickej osobe a právnickej osobe za neoprávnené podnikanie (voľnej, remeselnej alebo viazanej živnosti),
  - možnosti uloženia pokuty fyzickej osobe a právnickej osobe za porušenie iných ustanovení živnostenského zákona a osobitných predpisov, ak sa vzťahujú na živnostenské podnikanie (iný správny delikt ako je priestupok),
  - uložení poriadkovej pokuty za marenie, rušenie alebo iné sťažovanie výkonu kontroly,
  - uložení pokuty zodpovednému zástupcovi, ak vykonáva funkciu zodpovedného zástupcu vo viac ako jednej prevádzkarni,
  - zastavení konania podľa § 30 správneho poriadku,
  - uložení pokuty za iný správny delikt ako priestupok v blokovom konaní,
5. ukladá opatrenia a lehoty na odstránenie nedostatkov zistených živnostenskou kontrolou pri prevádzkovaní živnosti a kontroluje ich plnenie,
6. vymaže adresu prevádzkarne v živnostenskom registri, ak z kontrolného zistenia vyplýva, že prevádzkareň bola zrušená,

7. využíva informačný systém vnútorného trhu, v rámci ktorého poskytuje výmenu informácií medzi orgánmi členských štátov pri kontrole podnikateľských subjektov.

Aktualizované 18.2.2022